

Avfall

Årsredovisning för avfallsverksamheten 2025

År 2025

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Verksamhetens ansvar och uppgifter.....	3
Avfallschefens kommentar till resultatet.....	3
Verksamhetens utvecklingsområden	4
Nyckeltalsjämförelse	4
Måluppfyllelse	4
Ekonomi	6
Ekonomisk utveckling 2021-2025	6
Resultaträkning	6
Balansräkning	8
Noter	8
Investeringar	10

Förvaltningsberättelse

Verksamhetens ansvar och uppgifter

Kommunfullmäktige och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för avfallverksamheten i Täby kommun. Kommunen ansvarar för insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av kommunalt avfall enligt 15 kap. 3 § miljöbalken samt avfall under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken i kommunen.

Kommunen finansierar avfallsverksamheten genom att kommunfullmäktige antar en avfallstaxa varje år, samt den ersättning kommunen erhåller enligt förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. För avfallsverksamheten ska abonnenterna bära verksamhetens kostnad, och ersättning enligt förordningen om producentansvar ska täcka kostnaden för förpackningsinsamlingen. Eventuella överskott eller underskott balanseras och regleras genom att avgifterna höjs eller sänks. Enligt miljöbalken kap. 27 §§ 4–6 ska avgifter bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för den infrastruktur som behövs för avfallshantering samt nödvändiga planerings-, kapital- och driftskostnader för renhållningen. Tillfälliga överskott i avfallsverksamheten under något eller några år kan förenas med självkostnadsprincipen om de sett över en längre period balanseras mot andra års underskott.

Avfallschefens kommentar till resultatet

Täby kommun ansvarar för insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av kommunalt avfall från över 30 000 hushåll och ungefär 23 000 fastigheter/kunder. Under året har verksamheten jobbat tillsammans med anlita insamlingsentreprenör för att få till förbättringar i genomförande av insamlingen av avfall. En större ändring av körrutter genomfördes i slutet av året var många fastigheter har fått ändrade hämt dagar.

Regeringen beslutade den 30 juni 2022 om en ny förordning om producentansvaret för förpackningar. Den 1 januari 2024 tog kommunerna över ansvar för separat insamling av förpackningar (papp-, plast-, metall- och glasförpackningar). Från år 2027 ska förpackningar samlas in fastighetsnära för alla hushåll. Beslut om att införa ett två-fackssystem för insamling av förpackningar från enfamiljshus togs i stadsbyggnadsnämnden under hösten 2024. Upphandling av insamlingsentreprenör genomfördes under året och avtal skrevs med Ohlssons i Landskrona AB i slutet av året.

Stadsbyggnadsnämnden tog i januari år 2025 beslut om anskaffande av ett verksamhetssystem för avfallsverksamheten för att uppnå en effektiv och kvalitativ uppföljning av verksamheten, erhålla lättillgänglig kontroll av data samt att utveckla digitala tjänster för invånarna. Behovet av verksamhetssystem påskyndas utifrån kommunens ökade uppdrag med fastighetsnära insamling av förpackningar. Arbetet

med att ta fram kravspecifikation för upphandling har pågått under året och upphandling genomfördes under hösten. Vid årsskiftet beslutades det att avbryta upphandlingen då ingen leverantör uppnår kommunens krav. Analys av vägen fram kommer ske under våren år 2026.

Kommunens avfallsverksamhet finansieras via avfallstaxan. Avfallsverksamhetens tidigare års ackumulerade resultat har ett underskott som ska inhämtas. Avgifterna höjdes därför inför år 2025 och förväntas höjas även de kommande åren.

Under år 2025 ökade antalet invånare i kommunen till ungefär 78 500 (77 800 år 2024) invånare. Preliminära siffror visar att mängden insamlat restavfall minskade med 480 ton till 9616 ton jämfört med år 2024. Mängden utsorterat matavfall ökade med drygt 100 ton till 3540 ton.

Verksamhetens utvecklingsområden

Det kommande kravet på fastighetsnära insamling av förpackningar från år 2027 innebär nästan en fördubbling av kommunens ansvar för avfallshantering. Ändring av arbetssätt och antalet medarbetare kommer sannolikt ske under de närmsta åren. Ändrat arbetssätt för att uppnå en effektiv och kvalitativ uppföljning av verksamheten, erhålla lättillgänglig kontroll av data samt att utveckla digitala tjänster för invånarna genom anskaffande av verksamhetssystem är en del av detta.

Avfallsverksamhetens tidigare års underskott behöver inhämtas. Underskottet är kopplat till de snabba förändringar av lagstiftningen som har skett de senaste åren med större krav på separat sortering av avfallsfraktioner och därmed högre kostnader. Avgifterna höjdes inför år 2025 och förväntas höjas även de kommande åren. Prognosen är att underskottet ska vara inhämtat inom 3 år till år 2029.

Nyckeltalsjämförelse

Svensk Avfallsranking tas fram via Avfall Sveriges statistikverktyg Avfall web och visar ett sammanvägt index för kommunernas avfallsverksamhet samt placering i Sverige. Indexet inkluderar bland annat kundnöjdhet, återvinning av material och matavfall, avfallsmängd och felsortering. Slutgiltigt resultat kommer i mars med rapportering via Avfall web. För år 2024 placerade sig Täby kommun på plats 83 i landet med index 75,44. Det motsvarar plats 9 i Stockholms län.

Måluppfyllelse

Täby kommuns målkedja utgår från tre kommungemensamma inriktningsmål: *det är attraktivt och tryggt att leva och verka i Täby kommun, Täby kommun är en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar kommun och verksamheter som finansieras av Täby kommun håller hög kvalitet.* I verksamhetsplanen bryts inriktningsmålen ned till mer konkreta nämndmål med tillhörande indikatorer.

För Avfallsverksamheten finns det två verksamhetsmål för 2025 och dessa är kopplade till stadsbyggnadsnämndens nämndmål om välfungerande samhällsfunktioner. De två verksamhetsmålen utgörs av *Öka återvinningen* och *Avfallshanteringen ska fungera*. Måluppfyllelsen för verksamhetsmålen beskrivs nedan.

Nämndmål: Täby har välfungerande samhällsfunktioner

Verksamhetsmål: Öka återvinningen

Kommentar

Genom utsortering av matavfall och förpackningar bidrar verksamheten till att öka återvinningen och på så sätt minska mängden restavfall till förbränning. Preliminära siffror för år 2025 visar att mängden restavfall till förbränning kommer vara lägre än för år 2024 och att mängden restavfall till förbränning per person kommer vara långt under 180 kg/person för år 2025. Slutgiltigt resultat kommer i mars med rapportering via Avfall web.

Indikatorer	Utfall År 2025	Indikatorvärde 2025	Utfall År 2024
 Mängden restavfall till förbränning per invånare ska minska		högst 190	182

Verksamhetsmål: Avfallshanteringen ska fungera

Kommentar

Avfallsenheten bidrar till att uppfylla nämndmålet ”Täby ska ha välfungerade samhällsfunktioner” genom att avfallshanteringen fungerar dagligen. Uppföljningen av avfallshanteringen är ett kontinuerligt arbete som sker dagligen. Indikator: Andel positiva till hämtning av hushållsavfall (SCB:s medborgarundersökning) utfall 94 procent år 2025.

Indikatorer	Utfall År 2025	Indikatorvärde 2025	Utfall År 2024
 Andel positiva till hämtningen av hushållsavfall	94 %	minst 90 %	92 %

Ekonomi

Ekonomisk utveckling 2022–2025

Nedan redovisas en flerårsöversikt för Avfallsverksamhetens ekonomiska utveckling. Avfallsverksamheten följer självkostnadsprincipen vilket innebär att överskott och underskott ska jämnas ut över tid, genom exempelvis en taxejustering. Ackumulerat underskott inklusive 2025 års redovisade utfall på minus 3,2 mnkr uppgår till minus 7,6 mnkr. I tabellen nedan ses Avfallsverksamhetens resultat i förhållande till självkostnadsprincipen de senaste fem åren.

Ekonomisk utveckling 2022–2025 (mnkr)	2025	2024	2023	2022
Intäkter	89,8	76,7	67,0	66,7
Kostnader	-87,5	-81,1	-60,7	-58,6
Kapitalkostnader	-5,5	-4,8	-4,6	-3,2
Årets resultat	-3,2	-9,2	1,7	4,9
Taxeförändring grund- och rörlig avgift (snitt)	19 %	11 %	1 %	13 %
Ack överuttag/underskott	-7,6	-4,4	4,8	3,1
Investeringar	4,3	10,5	6,7	9,4

Resultaträkning

Avfallsverksamheten redovisar ett underskott på 3,2 mnkr vilket är 1,7 mnkr bättre än budget. Avfallsverksamhetens intäkter uppgick till 89,8 mnkr år 2025, vilket är en ökning med 13,1 mnkr (17 %) jämfört med år 2024. Högre intäkterna än budget beror delvis på att bidraget kommunen erhåller för förpackningsinsamlingen blev högre än budgeterat. Intäkterna för de rörliga avgifterna är högre än budgeterat och samma sak gäller avgifter för insamling av trädgårdsavfall. De högre intäkterna motsvaras till viss del av högre kostnader.

Årets kostnader uppgick till 93,0 mnkr, vilket är en ökning med 7,1 mnkr (8 %) jämfört med år 2024. Högre kostnaderna än budgeterat för insamling av rest- och matavfall möts delvis av lägre kostnader än budgeterat för behandling av avfallet, samt de högre intäkter för rörliga avgifter. Lägre behandlingskostnader beror till stor del på bättre utsorteringen av matavfall och därmed mindre restavfall till förbränning.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2025	Budget 2025	Avvikelse 2025	Utfall 2024
Intäkter				
Grundavgifter	28,6	28,5	0,1	24,4
Insamlings- och behandlingsavgifter för rest och matavfall	36,7	35,6	1,1	31,8
Tilläggstjänster	13,1	11,4	1,7	9,9
Förpackningsinsamling	11,4	10,4	1,1	10,6
Summa intäkter	89,8	85,9	3,9	76,7
Kostnader				
Rest- och matavfall insamlings- och behandlingskostnader	-43,6	-40,5	-3,1	-41,1
Tilläggstjänster insamlings- och behandlingskostnader	-9,2	-7,7	-1,5	-8,0
Förpackningsinsamling	-11,1	-10,6	-0,5	-11,2
Verksamhetskostnader	-23,9	-23,4	-0,4	-20,9
Kapitalkostnader	-5,2	-8,7	3,4	-4,8
Summa kostnader	-93,0	-90,9	-2,2	-85,9
Årets resultat	-3,2	-5,0	1,7	-9,2

Balansräkning

Balansräkning (mnkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
Tillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Maskiner & inventarier	2	86,7	86,6
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Kundfordringar		1,1	1,5
Upplupna intäkter		6,4	6,4
Kassa och bank		0,0	0,0
Summa tillgångar		94,2	94,5
Eget kapital & skulder			
Eget kapital		-7,6	-4,5
- Varav årets resultat	3	-3,2	-9,2
<u>Långfristiga skulder</u>			
Lån av kommunen		47,8	51,5
Förutbetalda anslutningsavgifter	4	36,1	36,6
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Leverantörsskulder		14,1	8,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3,8	2,9
Summa eget kapital & skulder		94,2	94,5

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Avfallsverksamhetens årsredovisning är upprättad i enlighet med Kommunallagen (KL), Kommunal redovisningslag (KRL). Redovisning av affärsverksamhet sker mot bakgrund av självkostnadsprincipen (RKR).

Överuttag/underskott

Prissättning för avfallsverksamhetens tjänster regleras genom självkostnadsprincipen. När avgiftsintäkterna överstiger kostnaderna särredovisas dessa i balansräkningen som en skuld till avfallsskollektivet under rubriken förutbetalda avgifter. Överskottet återförs genom avgiftssänkning eller nödvändiga kostnadsökningar. Vid underskott, och när det

inte finns förutbetalda avgifter att reglera, minskar underskottet eget kapital. Avfallsverksamhetens egna kapital kan därmed vara antingen noll eller negativt.

Intäkter

Vid anslutning av nya abonnenter till sopsugen faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgiften som avser att täcka investeringen periodiseras och intäktsförs successivt i takt med att investeringsutgiften skrivs av.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Avskrivning av materiella anläggningstillgångar sker linjärt över den förväntade livslängden för tillgången. Avskrivningstiden baseras på tillgångens ekonomiska livslängd. Avskrivningen påbörjas månaden efter att utgiften aktiverats. För nya investeringar används komponentredovisning med olika avskrivningstider. I nedan tabell ses komponenter samt avskrivningstider.

Huvudkomponent	Underkomponent	Avskrivningstid
Kärl		7 år
Sopsug	Rör	50 år
	Terminal	30 år

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionsskuld är inte upptagen i Avfallsverksamhetens balansräkning. Pensionskostnader belastar verksamhetens resultat genom personalomkostnadspålägg på verksamhetens lönekostnader.

Fördelning av gemensamma kostnader

Driftredovisningen ska spegla Avfallsverksamhetens ekonomiska utfall. Resurser som samnyttjas med kommunen interndebiteras. Gemensamma kostnader som interndebiteras avser främst internhyra och kommungemensamma ledningskostnader så som nämndsamordning, personaladministration, ekonomiadministration och IT.

Not 2 Maskiner och inventarier

(mnkr)	2025	2024
Ingående värde	86,6	80,0
Årets anskaffningar	4,3	10,5
Årets avskrivningar	-4,2	-3,9
Utgående redovisat värde	86,7	86,6

Not 3 Eget kapital

(mnkr)	2025	2024
Ingående eget kapital	-4,5	4,8
Årets resultat	-3,2	-9,2
Utgående eget kapital	-7,6	-4,5

Not 4 Förutbetalda anslutningsavgifter

(mnkr)	2025	2024
Ingående värde	36,6	24,7
Årets inkomna anslutningsavgifter	0,0	12,8
Årets periodiserade anslutningsavgifter	-0,5	-0,9
Utgående eget kapital	36,1	36,6

Investeringar

Årets avfallsinvesteringar uppgick till 4,3 mnkr vilket är 0,7 mnkr lägre än budget.

Investeringar	Utfall	Budget	Avvikelse	Ack utfall	Prognos	Budget	Avvikelse- prognos
(mnkr)	2025	2025	2025	totalt	totalt	totalt	totalt
Sopsug (Täby park)*	2,7	2,5	-0,2	84,7	183,0	183,0	0,0
Investeringar avfall	1,6	2,5	0,9				
Summa investeringar	4,3	5,0	0,7				

**Projektet Sopsug Täby park är inget eget projekt i verksamhetsplanen utan ingår i Täby park projekten.*

Sopsug (Täby park) redovisar i linje med årets budget.

Investeringar avfall redovisar en avvikelse mot årsbudget då behovet av nya kärl blev lägre än budgeterat.